

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN
KONINKRIJKSRELATIES**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 september 2008

Hierbij geef ik u naar aanleiding van uw verzoek van 9 juli 2008 een reactie op het onderzoeksrapport «De frontlinie van opsporing en handhaving – Stelselmatige bedreigingen door burgers als contrastrategie».

Het onderzoeksrapport geeft een beeld uit de praktijk van de handhavers van gemeenten en politie en politierechercheurs waarin de systematische inzet van agressie en/of bedreiging als contrastrategie tegen hen wordt ingezet. Een in mijn ogen onacceptabel beeld. Daarnaast geeft het rapport het beeld dat organisaties teveel de verantwoordelijkheid laten bij de individuele werknemer. Dit vind ik ongewenst. Werkgevers zijn en blijven verantwoordelijk voor de integrale uitvoering van de publieke taak en het beschermen van hun werknemers in deze uitvoering. Ik deel dan ook de conclusie van de onderzoekers dat «Belangrijk daarbij is dat niet de handhaver verantwoordelijk gehouden moet worden voor de omgang met de agressor, maar het instituut, het gezag, de overheid».

In mijn ogen is een belangrijke conclusie uit de rapportage dat intimidaties en bedreigingen effectief worden bestreden met een snelle en adequate reactie in de richting van de dader. De meest effectieve tegenmaatregelen hebben dus het uitgangspunt «grenzen overschreden, snel opgetreden» zoals het rapport stelt. Ook bedreigingen zonder strafbaar karakter zijn vroegtijdig met een niet-strafrechtelijke (collectieve) aanpak succesvol in te dammen. Ik ben blij met deze conclusie. Het past in de lijn van het Programma Veilige Publieke Taak waarin ik een duidelijk dadergericht lik-op-stuk beleid voorsta. Dit beleid zorgt ervoor dat de daders verantwoordelijk worden gesteld voor hun gedrag en aansprakelijk gesteld voor de schade. Om de werknemers houvast te bieden bij het hanteren van de grenzen van acceptabel gedrag heb ik op 29 mei jl. samen met vertegenwoordigers van organisaties met een publieke taak een landelijke norm ondertekend. Overtreding van de norm leidt tot een reactie vanuit de overheid, werkgevers en/of werknemers. Deze norm biedt in de praktijk houvast.

Tweede, in mijn ogen belangrijke, conclusie van dit onderzoek is dat het succes van de bedreigers vrijwel altijd van korte duur is. Duurt de strijd langer, dan zegeviert uiteindelijk het gezag. De reactiemogelijkheden in de richting van de dader heb ik samen met de minister van Justitie in beeld gebracht en begin dit jaar in een brochure gepubliceerd. In de brochure staan de reactiemogelijkheden, die werkgevers en werknemers ter beschikking staan, duidelijk omschreven. De reactiemogelijkheden variëren van een reprimande tot een vervoersverbod.

Vanuit het programma Veilige Publieke Taak is samen met werknemers uit het politieveld een protocol «bedreigingen» voor de Nederlandse politie gemaakt. Dit protocol komt tegemoet aan de aanbevelingen en conclusies uit het onderzoeksrapport en is aangeboden aan de raad van hoofdcommissarissen. Naar verwachting kan dit protocol in het najaar binnen de politie worden ingevoerd. Het protocol van de politie wordt ook toepasbaar gemaakt voor bestuurders en politieke ambtsdragers. Voor de gemeenten zijn afspraken over de omgang met bedreigingen vastgelegd in de arbo-catalogus.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. ter Horst